

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 ff., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Complicații în Balcani.

Sibiu, 8 Octombrie n.

Antanta a înțeles, că cu promisiuni, pe cari nu le va putea împlini, nu poate face treabă în Balcani, și a început acum cu amenințările. Operațiunile au fost începute în Sofia, pentru a fi continuate poate în Atena, și apoi la București. Ambasadorul rusesc din Sofia s'a prezentat adevărat Luni după amiază la orele 4 la domnul Radoslavov, ministrul -president bulgar, și i-a predat o notă diplomatică foarte energică a guvernului său, de conținutul următor:

«Evenimentele cari se desfășoară în momentul de față în Bulgaria vădesc hotărârea definitivă a guvernului regelui Ferdinand să depună soarta țării în mâinile Germaniei. Prezența ofițerilor germani și austro-ungari la ministrul de război bulgar, la statul major al armatei bulgare, apoi concentrarea trupelor bulgare la frontierele sârbești, precum și cel mai larg sprijin financiar acceptat de guvernul din Sofia dela dușmanii noștri, nu mai lasă să domnească nici o îndoială despre țelul pregătirilor militare de până acum ale guvernului bulgar.

Puterile înțelegerii, cari voiau să realizeze aspirațiile poporului bulgar, au făcut de repetate ori atent pe ministrul Radoslavov, că orice atitudine dușmană față de Sârbia va fi considerată ca îndreptată și în contra lor. Asigurările date de șeful guvernului bulgar au fost desmintite de fapte. Rusia, care e legată de Bulgaria prin amintirea neștearsă a eliberării Bulgariei din jugul turcesc, — nu poate iasa, ca reprezentantul ei prin prezența sa să aprobe pregătirile pentru un atac fratricid asupra unui popor slav și aliat.

În consecință, ambasadorul rus a primit ordinul să părăsească Bulgaria, cu întregul personal al consulatului, în cazul când guvernul bulgar nu va rupe în 24 ore raporturile cu dușmanii cauzei slave și ai Rusiei, și dacă nu procedează grabnic la îndepărtarea ofițerilor, cari aparțin acelor state cari se află în război cu puterile înțelegerii».

La nota aceasta, care are forma unui ultimatum, s'a alăturat și reprezentantul Franței și al Angliei din Sofia.

Marți după amiază la orele 2 și 40 minute s'a făcut apoi predarea răspunsului, pe care domnul Radoslavov l-a compus într-o formă, care nu a mulțumit antanta, și astfel toți reprezentanții puterilor din antanta au plecat cu întregul lor personal din Sofia.

Antanta a rupt deci legăturile diplomatice cu Bulgaria, și a debarcat și trupe la Salonichi și la Dedeagaci, pentru a le trimite în Macedonia, violând prin aceasta neutralitatea Greciei. Guvernul grecesc a protestat în contra violării neutralității, iar ziarul «Petit Journal» anunță, că aceea ce a făcut antanta cu Bulgaria, va face acum și cu Grecia și cu România: le va adresa și lor ultimatum și le va pro-

voca să iasă din atitudinea șovăitoare de până acum.

Antanta va ocupa deci Macedonia, pentruca să nu o poată lua Bulgaria dela Sârbi, cu trupe cari luptă la Galipoli, și astfel luptele dela Dardanele, pentru fortarea căderii strâmtoarelor, pot fi considerate deocamdată de întrerupte.

Armata bulgară de altă parte stă gata pentru ași face și ea intrarea în Macedonia, ca se iee lupta cu trupele antantei și cu cele sârbești. Conducerea o are ministrul de război bulgar, generalul Jecow, om de 45 de ani, cel mai bun strateg al țării sale.

Acestea sunt complicațiile ivite în zilele din urmă în Balcani.

Terenele de luptă se vor înmulți acum cu unul nou. Se vor descărca tunurile și puștile și va curge sânge și în Macedonia, unde a curs și înainte cu doi și cu trei ani. Ostilitățile se vor începe aci cât mai curând, pentrucă după o știre venită din Petrograd, Rusia vrea să isprăvească iute cu Bulgaria. Numai să poată!

Crisă în Grecia. Regele Constantin al Greciei a comunicat ministrului său president Venizelos, că nu-i poate aproba politica, în urma căruia fapt Venizelos și-a dat demisia.

Ajutorul micilor națiuni.

(b.) Până când în această crâncenă răfuire sângeroasă să războiesc pe deoparte patru dintre cele mai mari națiuni din Europa, de partea noastră este numai o singură mare putere, care și ca națiune este mare și unitară, Germania, iar ajutorul atât de prețios și plin de succese îl dau multele și micile națiuni din puterica monarhie austro-ungară, împreună cu tenacele popor din redusa împărăție osmană.

Mai mult ca ori și când a eșit astăzi la iveală vecinicul adevăr, că pe cei mici mai mult te poți sprigini, când aceștia îți sunt prietini loiali, decât pe cei mari, dar lipsiți de sentimentul sincerității. Astfel va fi gândit și principele Bülow, când părăsind Roma după infructuoasa sa misiune diplomatică din primăvara acestui an se va fi convins, că micile națiuni ce compun etnicește caleidoscopica noastră monarhie îi dau o mai mare putere de garanță ca aliat, în ori și ce condiții, decât altă mare putere unitar națională, care însă rupe un tratat de alianță de peste treizeci de ani într-o clipă de frauduloasă tradare.

Și de aceea înțelegem prea bine, cum la Berlin astăzi mica națiune maghiară este apreciată atât de mult, ca vrednic și stimat combatant alături de cauza mare a Germanilor, împresorați de atâtea mari națiuni dușmănoase. Dar noi credem și mai mult, noi credem, că Germania, care cu sprijinul monarhiei noastre va eși biruitoare din această formidabilă luptă de apărare împotriva asaltului ne mai

pomenit ce s'a dat de cele patru mari puteri în prima linie pentru zdrobirea ei, nu și va putea fortifica citadela viitorului ei liniștit, decât încunjurată de sentinelele neadormite ale micilor națiuni, cari azi sângerează împreună pentru un mai bun și mai frumos viitor al tuturor aliatelor noastre popoare. Polonii eliberați de sub Ruși, apoi Maghiarii, Românii, Croații, Slovaci, Germanii, și în fine toate popoarele din monarhia noastră, iată micile națiuni, cari au făcut dintr'un imposibil un lucru de necrezut: învingerea colosului dela nord-est și respingerea tuturor atacurilor încercuitorale ale celorlalte mari puteri dela imensul front de sud-vest. Căci Germania și după biruința definitivă a puterilor centrale își va da seamă, că dușmănia celor biruiți va persista, și încă într'un grad și mai îndârjit și ascuns sub spuza unei ure implacabile. Și ceea ce prin puterea armelor nu le-a succes acestor mulți dușmani, vor căuta se ajungă mai târziu prin cele mai mizerabile arme de intrigi între aliații victorioși. Iar Germania nu poate se mai conțeze la o altă prietenie sinceră a unei mari puteri, afară de monarhia noastră, ci prietenii ei în viitor, pe cari se poate bizui, sunt și vor rămânea micile națiuni din imperiul Habsburgilor, apoi Turcia reabilitată, Polonia eliberată și statele neutrale dela nord și sud, cari după război sigur vor încheia lanțul de apărare a puterilor centrale față de orice tentative din partea dușmanilor lor învinși.

Iar dreapta recompensare după pace a acestor mici națiuni, din partea celor două mari puteri centrale, cum sincer și desinteresat a fost și ajutorul lor în acest război, va da cea mai fermă garanță pentru o îndelungată liniște pentru Europa spulberată de atâtea patimi între marile națiuni, pentru potolirea cărora cele mici în raport și-au dat obolul lor de sânge mai groaznic decât toate.

Și dacă eroilor maghiari, români, croați, căzuți pe acelaș câmp de luptă al camerazilor germani, li se cuvine acelaș monument de pietate: și viitorul acestor mici popoare, pentru care își jertesc astăzi viața tineri și părinți, trebuie se ajungă la o egală îndreptățire la bine, după cum își face fiecare datoria și în greul vremilor prin cari trecem cu toții.

Ajutorul pe care îl dau astăzi micile națiuni ale monarhiei noastre Germaniei se bizue pe o sinceră pretenie, pe care și Bismarck a caracterizat-o într'o scrisoare dela 10 Martie 1888 cătră contele Kálnoky în următoarele cuvinte: «Legăturile de pretenie, ce leagă poporul german cu popoarele monarhiei austro-ungare, sunt indeșirabile, de oarece ele sunt bazate mult mai mult decât pe contracte scrise, pe temeiul identității de interese, pe tradițiuni, și mai ales pe sentimentele de sinceră loialitate între popoarele acestor două monarhii»...

Ce spune Ardealul cel adevărat?

— Articol din «Moldova». —

La noi lumea a uitat aproape, că Ardealul, cel adevărat, se află peste Carpați, iar nu în Ligile și în redacțiile ziarelor rusofile din București, că acolo trăesc cei 4 milioane de Români ardeleni, cari își au conducătorii și reprezentanții lor oficiali, recunoscuți prin legi scrise și prin tradițiuni și organizațiuni seculare.

Au mitropoliți, episcopi, un cler numeros, luminat, românesc; o dascălime cultă, deputați, jurnale, o organizațiune impunătoare politică națională, societăți, bănci, o pătură cultă numeroasă, iar la bază un admirabil popor conștient de naționalitatea lui românească, de drepturile și îndatoririle sale.

Ce spune și mai ales ce face acest adevărat Ardeal?

Acest adevărat Ardeal, în întregimea lui, cu o solidaritate uimitoare s'a declarat, prin tot ce are mai cult, prin toată oficialitatea lui, pe față și cu hotărâre de partea Austro-Ungariei, de partea dinastiei habsburgice. Credincios acestor declarațiuni a trimes câteva sute de mii ostași români ardeleni să-și verse sângele lor pentru cauza comună.

Ardealul adevărat se luptă de 14 luni cu o credință neclintită și cu o vitejie admirabilă în contra Rusiei!

Acesta este un fapt netăgăduit, vizibil, pe care nu-l pot nega nici dl Goga, nici dl Măndrescu, nici părintele Lucaci, și nici acea mână de ardeleni fugari, ce nu sunt de cât o infimă minoritate, cari au rupt solidaritatea lor cu tot Ardealul real și cari prin gălăgia ce fac și prin procedeele anarhice ce întrebunțează aici, unde se simt în siguranță, încearcă să treacă drept reprezentanți ai Ardealului! Noi contestăm acestor domni titlul ce încearcă să uzurpeze!

Ardealul adevărat, în întregime, a rămas credincios habsburgilor și luptă cu deplină cunoștință și cu hotărâre în contra dușmanului celui mai primejdios al românismului, în contra Rusiei.

Dar domnii aceștia, după ce au părăsit posturile lor din rândurile ardelenilor ce luptă în contra Rusiei, nu numai că uzurpează pe nedrept titluri la cari n'au nici un drept, ci fac și mai mult: prin atitudinea și prin vorbele lor micșorează imensa valoare a sacrificiului ce face întreg poporul român ardelean pentru cauza românismului, ba chiar calomniază prin vorbe nesocotite acest mândru și nobil popor, ce-și face o sfântă datorie față de întreg neamul românesc, înăbușind resentimentele lui juste, pentru multe nedreptăți îndurate. Da, o afirmăm încă odată, atitudini ca ale d-lor Goga, părintele Lucaci, Măndrescu etc. aruncă o adevărată insultă întregului popor românesc ardelean, încercând să prezinte acest popor nesincer, fățarnic, nevolnic, ce nu merge la ră-

